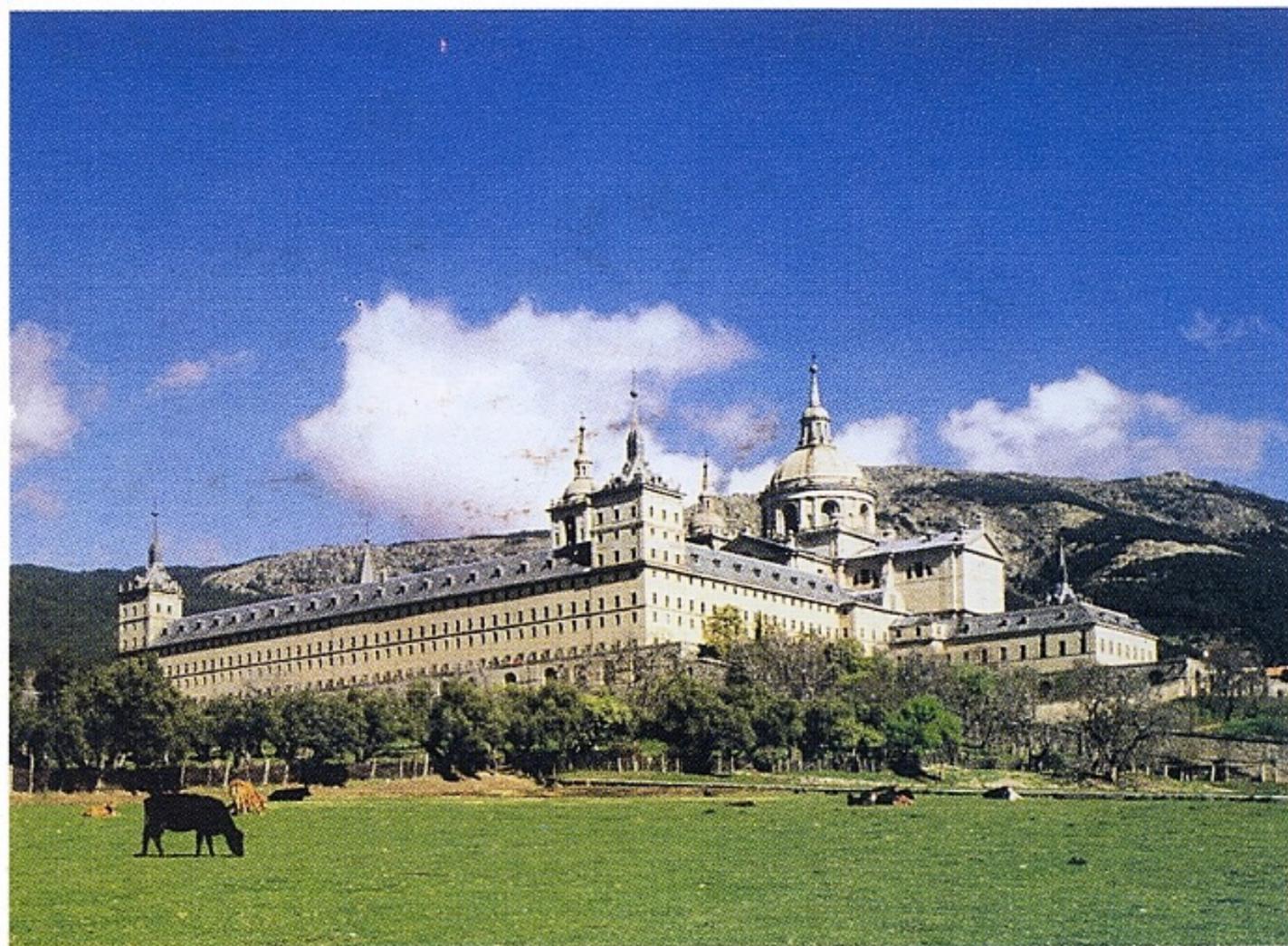

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΧΩΡΟ • ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΤΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ισπανία

Γ Ε Ν Ι Κ Ε Σ

Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Ε Σ

ΙΣΠΑΝΙΑ (ταυτότητα)

ΘΕΣΗ

Βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της Ευρώπης και καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της Ιβηρικής χερσονήσου. Συνορεύει δυτικά με την Πορτογαλία και βορειοανατολικά με τη Γαλλία. Γεωγραφικά ανήκει στη νότια Ευρώπη όπως και η Ελλάδα.

ΕΚΤΑΣΗ

Η έκταση της χώρας είναι 505.992 τετρ. χλμ. Επομένως είναι 4 περίπου φορές μεγαλύτερη από την Ελλάδα.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

39.323.000, δηλαδή περίπου 4 φορές μεγαλύτερος από τον πληθυσμό της Ελλάδας. Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 78 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, ίδια δηλαδή με εκείνη της Ελλάδας. Γενικά, οι χώρες της νότιας Ευρώπης είναι σχετικά αραιοκατοικημένες λόγω του έντονου ανάγλυφού τους.

ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ

Πρωτεύουσα της Ισπανίας είναι η Μαδρίτη που έχει 3.000.000 κατοίκους αλλά ξεπερνά τα 5.000.000 με τα προάστια που την περιβάλλουν. Η δεύτερη σε μέγεθος πόλη είναι η Μπαρτσελόνα που έχει 1.700.000 κατοίκους η ίδια, αλλά το ευρύτερο αστικό συγκρότημά της ξεπερνά τα 4.000.000.

ΑΚΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η Ισπανία βρέχεται από τη Μεσόγειο θάλασσα στα ανατολικά και νοτιοανατολικά και από τον Ατλαντικό ωκεανό στα νότια, βορειοδυτικά και βόρεια. Στο βορρά σχηματίζεται ο πολύ πλατύς Βισκαϊκός κόλπος που είναι πολύ γνωστός στους ναυτικούς για τις φοβερές καταιγίδες του. Γενικά οι ακτές της Ισπανίας δεν έχουν πλούσιο διαμελισμό και σχηματίζουν ελάχιστα φυσικά λιμάνια. Μόνο στα βόρεια και στα βορειοδυτικά σχηματίζονται στενοί, μακρόστενοι κόλποι που θυμίζουν κάπως τα φιόρδ της Νορβηγίας και λέγονται “ρίας”.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

Το ανάγλυφο της Ισπανίας είναι εξαιρετικά πολύπλοκο. Το μεγαλύτερο μέρος της χώρας αποτελείται από ένα οροπέδιο, την Μεσέτα που παρουσιάζει κλίση από τα ανατολικά προς τα δυτικά. Από τη Μέση-Ευρώπη τη χωρίζει η μεγάλη οροσειρά των Πυρηναίων, ενώ στο βορρά απλώνεται μια άλλη, μεγάλου μήκους οροσειρά, τα Καντάβρια όρη. Τα Καντάβρια κατεβαίνουν σχετικά ομαλά προς το εσωτερικό της χώρας αλλά στο βορρά πλησιάζουν τις ακτές χωρίς να αφήνουν μεγάλες πεδινές εκτάσεις. Στην άλλη άκρη της χώρας, στο νότο, υψώνεται η Σιέρρα Νεβάδα, που έχει ύψος 3.500 μέτρα περίπου στην κορυφή Μουλχαθέν. Το εσωτερικό της χώρας χωρίζεται σε μικρότερα διαμερίσματα με πολλές χαμηλότερες οροσειρές όπως η Σιέρρα Μορένα (δηλαδή Μαύρη Οροσειρά. Λέγεται έτσι επειδή η πυκνή βλάστησή της της δίνει ένα σκοτεινό χρώμα). Οι οροσειρές αυτές έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην ισπανική ιστορία επειδή επέτρεπαν στους κατοίκους να αμύνονται ενάντια στους διάφορους εισβολείς. Με την παρουσία τους όμως επηρεάζουν και το κλίμα.

ΚΛΙΜΑ

Το κλίμα της Ισπανίας παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία λόγω της μορφής και του ανάγλυφού της. Η σχεδόν τετράγωνη μορφή της κάνει το εσωτερικό της χώρας να απέχει πολύ από τη θάλασσα και να έχει σκληρό ηπειρωτικό κλίμα, πολύ ψυχρό το χειμώνα και πολύ θερμό το καλοκαίρι. Αντίθετα, οι ακτές έχουν μεσογειακό κλίμα στα δυτικά (προς τη Μεσόγειο) και ωκεάνιο στα βόρεια και βορειοδυτικά (προς τον Ατλαντικό ωκεανό). Οι βροχές είναι πολλές στο βορρά (1,5-2 μέτρα τον χρόνο) αλλά πολύ λίγες στο εσωτερικό, όπου τοπικά περιορίζονται ακόμα και σε 200 χιλιοστά τον χρόνο.

ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΑ

Λόγω της κλίσης του εδάφους της Ισπανίας όλοι οι μεγάλοι ποταμοί της ρέουν από τα ανατολικά προς τα δυτικά. Εξαιρέση αποτελεί ο Έμπρο που ρέει προς τη Μεσόγειο θάλασσα. Τα ισπανικά ποτάμια έχουν αρκετά μεγάλο μήκος αλλά δεν είναι πολύυδρα, δηλαδή δεν έχουν πολύ νερό επειδή οι βροχές στο εσωτερικό της χώρας είναι λίγες. Το μειονέκτημά τους αυτό έχει μεγάλη σημασία γιατί αν είχαν αρκετό νερό θα ήταν πλωτά σε μεγάλο μήκος και θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως υδάτινοι δρόμοι. Στην πράξη όμως μόνο το τελικό τμήμα τους μπορεί να χρησιμοποιηθεί με αυτόν τον τρόπο.

Ο μεγαλύτερος ποταμός είναι ο Τάγος που λέγεται Τάχο στα ισπανικά και Τέζου στα πορτογαλικά. Οδηγεί τα νερά του στον Ατλαντικό και στις εκβολές του σχηματίζει ένα μεγάλο ασφαλή ποταμόκολπο στον οποίον είναι κτισμένη η Λισσαβόνα, η πρωτεύουσα της Πορτογαλίας. Μεγάλα ποτάμια είναι επίσης ο Ντουέρο, ο Γκουαντιάνα και ο Γκουαδαλκιβίρ, το όνομα του οποίου προέρχεται από το αραβικό Ουέντ ελ Κεμπίρ, που σημαίνει “ο μεγάλος δρόμος”. Ειδικά ο τελευταίος που ρέει στο νότο παίζει πολύ μεγάλο ρόλο για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί είναι πλωτός σε πολύ μεγαλύτερο μήκος από τους άλλους ποταμούς προσφέροντας μεγάλες υπηρεσίες στις πόλεις όπως η Σεβίλλη, που είναι κτισμένες στις όχθες του. Δεύτερον, γιατί ποτίζει τη μεγάλη και γόνιμη πεδιάδα της Ανδαλουσίας διευκολύνοντας την παραγωγή πολλών προϊόντων.

ΠΑΝΙΔΑ

Η πανίδα της Ισπανίας είναι η ίδια με εκείνη της υπόλοιπης νότιας Ευρώπης. Εξαιρέση αποτελούν ορισμένα είδη που συναντώνται στο νότιο τμήμα της και έχουν αφρικανική προέλευση. Στο Γιβραλτάρ για παράδειγμα ζουν πολυάριθμοι πίθηκοι.

ΧΛΩΡΙΔΑ

Και η χλωρίδα της Ισπανίας είναι ίδια με τη νοτιοευρωπαϊκή, η βλάστησή της όμως διαφέρει από περιοχή σε περιοχή ανάλογα με το κλίμα. Στο βορρά τα βουνά και οι λόφοι είναι σκεπασμένα με δάση αλλά στο εσωτερικό και κυρίως στην Παλιά (Βαγιαδολίδ) και στη Νέα Καστίλλη (Μαδρίτη) οι βροχές δεν αρκούν με συνέπεια να αναπτύσσονται άνυδρες στέπες. Τα δάση της Ισπανίας έχουν καταστραφεί και από την ανθρώπινη δράση αλλά και από τις πυρκαγιές από τις οποίες υποφέρει συχνά η χώρα. Στο νότιο τμήμα της φυτρώνουν και είδη αφρικανικής προέλευσης.

Ισπανία

Η Ισπανία βρίσκεται στη νοτιοδυτική Ευρώπη και βρέχεται τόσο από τη Μεσόγειο όσο και από τον Ατλαντικό ωκεανό. Αποτελεί ένα μεγάλο οροπέδιο που διασχίζεται από πλούσιο ποτάμιο σύστημα.

Μεγάλη δύναμη, κυρίαρχη στην Ευρώπη το 15ο αιώνα, με πολλές αποικίες σε όλη τη γη. Σήμερα είναι περιορισμένη μόνο στα ευρωπαϊκά της όρια.

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ (Η ταυτότητα της χώρας)

ΘΕΣΗ: Νοτιοδυτική Ευρώπη

ΕΚΤΑΣΗ: 505.992 τ.χλμ.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ: 39.323.000 κάτοικοι

ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ: Μεγάλο οροπέδιο με πολλές οροσειρές

ΚΛΙΜΑ: Ηπειρωτικό εσωτερικά, ωκεάνιο στα δυτικά, βορειοδυτικά παράλια και μεσογειακό στα νότια και ανατολικά παράλια

ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΑ: Πλούσιο ποτάμιο σύστημα και ποταμούς με πολύ νερό

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: Βιομηχανία, εμπόριο, τουρισμός, χωρίς να λείπει η σημαντική συμβολή της αγροτικής παραγωγής

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ: Όλες οι μορφές αναπτυγμένες σε σημαντικό βαθμό

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Από τις κύριες πηγές εσόδων και απασχόλησης των κατοίκων της

ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ: Μαδρίτη

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ: Συνταγματική Μοναρχία

ΓΛΩΣΣΑ: Ισπανική, Καταλανική, Γαλικιανή, Βάσκιη

ΝΟΜΙΣΜΑ: Πεσέτα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Β' ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Συγχρηματοδότηση Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Δ/ση Ν.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΕΩΡΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΛΙΝΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Ενέργεια 3.30
Εκπαίδευση Έρευνα